

ДО ОРНІТОФАУНИ ЗАКАЗНИКА “УРОЧИЩЕ В’ЯЗОВЕ” ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ

В.М. Грищенко, М.Н. Гаврилюк, М.О. Міщенко

Канівський природний заповідник, Черкаський університет, Пуциньський університет

В ході досліджень у 1986–1997 рр. в орнітологічному заказнику “Урочище В’язове” (Бориспільський район Київської області) та в його околицях було виявлено 132 види птахів (Грищенко та ін., 1997). У травні-червні 1998 р. на цій же території зібрані додаткові дані, які становлять певний інтерес. Виявлено 2 нових види, занесені до Червоної книги України (1994): зміїд (*Circaetus gallicus*) і лежень (*Burhinus oediconemus*).

Великий баклан (*Phalacrocorax carbo*). Один дорослий птах спостерігався на лучному озері 27.06.

Сіра чапля (*Ardea cinerea*). Ми вже повідомляли, що в 1997 р. з незрозумілих причин чаплі залишили стару колонію в заказнику і переселилися в чагарники на луках неподалік від лісу (Грищенко та ін., 1997). У 1998 р. птахи знову гніздилися тут же. Чисельність колонії значно зменшилася у порівнянні з минулим роком, вона не перевищувала 50–100 пар.

Зміїд. Один птах спостерігався 7.05 над вирубною тропи північніше заказника.

Малий підорлик (*Aquila pomarina*). 7.05 один птах відмічений над вирубною поблизу від північної межі заказника. 26–27.06 поодинокі підорлики неодноразово спостерігалися над луками та узліссям у районі заказника.

Лежень. Характерний голос цього птаха двічі чули в сутінках 25.06 над старицею на луках.

Біля стариці є заростаючі піщані кучугури, які можуть бути місцем гніздування лежня. У попередні роки досліджень цей птах ні разу нами не відмічався.

Річковий мартин (*Larus ridibundus*). У 1998 р. знову з’явилася колонія річкових мартинів на озері біля дачного селища, де ці птахи вже кілька років не гніздилися. Чисельність її становила 100–150 пар. Гніздування було успішним: 26–27.06 ми спостерігали вже літаючих молодих птахів.

Деркач (*Crex crex*). Висока чисельність цього птаха була виявлена у південній частині лучного масиву біля с. Кийлів. За даними обліку в сутінках 27.06, тут густина населення на осокових болотах та біля стариць досягала 30–40 токуючих самців на 1 км².

Вусата синиця (*Panurus biarmicus*). 27.06 вусаті синиці були виявлені за голосами в заростях очерету на мілководді Канівського водосховища біля с. Проців.

ЛІТЕРАТУРА

- Грищенко В.М., Гаврилюк М.Н., Яблоновська-Грищенко Є.Д. Орнітофауна заказника “Урочище В’язове” (Київська область) та його околиць // Запов. справа в Україні. 1997. Т. 3. Вип. 2. С. 51-55.
Червона книга України. Тваринний світ. Київ: Укр. енциклопедія, 1994. 464 с.

НОВІ ДАНІ ПО РІДКІСНИХ ВИДАХ ПТАХІВ ІСНУЮЧИХ І ПРОЕКТОВАНИХ ОХОРОНЮВАНИХ ПРИРОДНИХ ТЕРИТОРІЙ МЕЖИРІЧЧЯ ДНІПРА І ДЕСНИ

В.М. Грищенко, М.Н. Гаврилюк, Є.Д. Яблоновська-Грищенко

Канівський природний заповідник, Черкаський університет

Дослідження у межиріччі Дніпра і Десни (Вишгородський район Київської області і Козелецький район Чернігівської області) проводяться нами з 1986 р. Частина зібраних даних була опублікована раніше (Грищенко, 1988; Головач и др., 1990; Грищенко та ін., 1992; Грищенко, Гаврилюк, 1993, 1995, 1996; Грищенко и др., 1993, 1994).

Дніпровсько-Деснянський заказник. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення, створений у 1980 р. на кількох ділянках (Борейко та ін., 1997). Нами проводились дослід-

ження на двох з них — у Воропаївському (Острівське болото) і Чернинському (частина болота Видра) лісництвах.

У лісі біля південної околиці Острівського болота з 1985–1986 рр. до початку 1990-х рр. гніздилася пара чорних лелек (*Ciconia nigra*). Згодом птахи перестали займати це гніздо, але вони і далі постійно зустрічалися в районі болота. 4.05.1997 р. було знайдене старе гніздо чорного лелеки за кілька кілометрів на південь від Острівського болота. Воно займалося ще в попередньому році. 5.05.1997 р. чорний лелека спо-